

[Bertel Dahlgaard.]

venstre tror, det er Danmarks livsinteresse, at det netop bliver FN's styrke og autoritet, der bliver modsætningernes formidler og fredens værner.

Jeg vender mig nu til de økonomiske spørgsmål, som vi står overfor, og som er af en størrelsesorden, der må forurolige os alle. Det er vigtigt, at vi klarer os disse problemer i deres fulde omfang, hvorfor jeg gerne kort vil karakterisere dem, således som de tegner sig for mig.

Den engelske devaluering for et år siden måtte uundgåeligt medføre, at den internationale prisudvikling en tid ville gå Danmark imod, men sandsynligheden talte for, at en ny ligevægtstilstand i vor økonomi lidt efter lidt ville indtræde dels som følge af det gunstigere konkurrenceforhold, som selve devalueringen skabte for vor afsætning på visse markeder, dels som følge af, at fald i råstofpriserne efter nogen tids forløb kunne ventes at mindske vort valutaforbrug og vore produktionsomkostninger. Disse forhåbninger var det, Koreakrigens udbrud slog brutalt til jorden. I stedet for fald i råstofpriserne kom en voldsom stigning, hvis virkninger endnu langt fra er slået igennem herhjemme.

Vi står midt i en prisstigningsbølge. Selvom man turde nære optimisme med hensyn til Koreakrigens ophør, tør man ikke hengive sig til troen på, at et brat fald i råstofprisen vil ske indenfor et kortere tidsrum, såfremt den internationale oprustning gennemføres i det omfang, der synes planlagt. Som kun i ringe omfang råstofproducerende land rammes Danmark endda særlig hårdt af denne oprustning, idet vi faktisk indirekte gennem de høje råstofpriser kommer til at skatte til de landes rustninger, som besidder råstofferne. Hertil kommer, at den herhjemme vedtagne oprustning dels er direkte valutaforbrugende gennem køb af våben, dels vil lægge beslag på materialer, der må tages fra den erhvervsmæssige genopbygning, hvorved presset på valutaen yderligere forøges. Alt dette må sammenholdes med, at priserne på omtrent $\frac{2}{3}$ af vor eksport foreløbig er fastlåsedede, og at Marshallhjælpen nedsættes til ca. halvdelen i det kommende år, samtidig med at vore valuta beholdninger og kreditmuligheder er omtrent udtømt.

Således ser virkeligheden ud, og det var denne virkelighed, den nye finansminister i en forøvrigt udmærket redegørelse udtrykte i tal på den måde, at de halvandet år fra juli i år til udgangen af 1951 vil bringe et

valutaunderskud på ca. 900 mill. kr., og at valutaunderskuddet for begge årene 1950 og 1951 antagelig vil udgøre $1\frac{1}{4}$ milliard kr., hvis der ikke træffes ekstraordinære forholdsregler eller der meget snart indtræder en vending i verdenspolitikken, der medfører et for os gunstigt omslag i den internationale prisudvikling.

De forholdsregler, der foreløbig er foreslået af regeringen, må nødvendigvis betyde, at den danske befolkning må indstille sig på meget sparsommere livsvilkår. Også dette udtrykker finansministeren i tal, idet han forudsætter en forøgelse af skatterne for de kommende halvandet år på mindst 700 mill. kr. Dette tals størrelse må vurderes ud fra, at der samtidig foregår en almindelig prisstigning.

Fra det radikale venstres side ønsker vi at understrege det meget betænkelige i en politik, der under en prisstigning, som befolkningen vander sig under, øger skatterne indenfor et tidsrum på halvandet år med $\frac{3}{4}$ milliard kr. Jeg må måske minde om, at venstre og konservative i årevis har fortalt befolkningen, at allerede de hidtidige skatter er så høje, at de undergraver initiativ og foretagsomhed, og at der endnu er venstreblade, der kræver skattenedsættelse. I det hele taget, når man læser en del af venstres og konservatives presse for tiden, får man det indtryk, at betydelige befolkningsdele lever i en drømmeverden og endnu ikke er vågnet til den økonomiske virkelighed, der berherskes af oprustningen. Europa er på vej ind i en ny krigsøkonomi, det er jo sagen. Jeg skal slet ikke i denne forbindelse anføre argumenter for eller imod den i Danmark vedtagne oprustning, men de mennesker, der tror, at de kan forcere oprustningen og samtidig forkynde krav om skattenedsættelse og liberalisering, er meget langt fjernet fra den virkelighedens verden, vi lever i. Forudsætningen for liberalisering og ophævelse af restriktioner er varerigelighed. Oprustningen betyder vareknaphed og prisstigning, og venstre og konservative må erindre, at partierne gennem deres rustningspolitik er med til at umuliggøre deres egne ønsker om liberalisering.

Det radikale venstre vil under hele denne udvikling bidrage til at redde så megen økonomisk frihed som muligt, og lad mig sige, at vi gerne vil henstille til den høje regering, at der nu tillades fri ombytning mellem smør og margarine, og at zonegrænsen for biltrafikken ved Storebælt ophæves. Begge disse restriktioner opfylder